

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2019/401)

Skatt på avfallsförbränning

Motion av Emilia Bjuggren (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om skatt på avfallsförbränning. Motionären beskriver de troliga effekterna av det förslag till beskattning av avfallsförbränning som regeringen arbetar med i enlighet med Januariavtalet. En sådan skatt har utretts (*Brännheta skatter!* SOU 2017:83) och ska syfta till att öka utsorteringen till materialåtervinning. Motionären menar dock att skatten kan få motsatt effekt, det vill säga en minskad materialåtervinning. Om den energirika plasten sorterats ut så blir det mindre värmeenergi per ton förbränt avfall. Då behövs en större mängd avfall i förbränningen för att få tillräcklig mängd värme. Eftersom skatten beräknas per ton avfall blir det därför dyrare totalt sett att förbränna sorterat avfall utan plast. För att uppnå syftet med skatten – att öka utsorteringen för materialåtervinning – bör skatten därför inte införas på sorterat avfall, menar motionären. På så sätt skapas incitament för ökad materialåtervinning.

Emilia Bjuggren (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen skickar en hemställan till Finansdepartementet i frågan och att staden ska bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Energiföretagen Sverige, Svensk fjärrvärme och Värmemarknad Sverige. Stockholms Stadshus AB har i sin tur vidareremitterat till Stockholm Exergi AB och Stockholm Vatten och Avfall AB. Svensk fjärrvärme och Värmemarknad Sverige har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret delar bedömningen att det finns risker med den föreslagna utformningen av skatten på avfallsförbränning.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att andra typer av styrmedel bör utredas för att främja fossilfrihet och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering snarare än att införa en skatt på avfallsförbränning. Man ser positivt på att staden skickar en hemställan till Finansdepartementet gällande skatt på avfallsförbränning och på att staden uppvaktar regeringen så som motionären föreslår.

Stockholms Stadshus AB anser att förslaget om avfallsbränningsskatt inte är ändamålsenligt utformat för att uppnå de klimat-, energi- och avfallspolitiska målen.

Energiföretagen Sverige bifaller motionärens förslag om att den föreslagna utformningen av avfallsförbränningsskatten behöver ändras för att kunna bidra till ökad materialåtervinning och minskade klimatpåverkande utsläpp.

Mina synpunkter

Stockholm, Sverige och världen står inför stora miljöutmaningar. Hoten från klimatförändringar, spridning av giftiga kemikalier, utarmning av naturen och ohållbart resursutnyttjande är hot mot människors hälsa, planetens överlevnad och en hållbar ekonomisk utveckling. Politikens roll ska vara styrande och möjliggörande, att underlätta idéer, innovation och investeringar och att röja hinder för den omställning som redan pågår.

Jag delar stadsledningskontorets bedömning om att det finns risker med den föreslagna utformningen av skatt på avfallsförbränning och förslaget har även kritiserats av regeringens egen utredare. Konjunkturinstitutet slår fast att skatten inte är ett träffsäkert eller kostnadseffektivt sätt att öka materialåtervinningen eftersom den inte påverkar de aktörer som från början skapar avfallet. Stockholm Exergi AB och branschföreträdare har i ett aktivt arbete bland annat uppvaktrat finansdepartementet för att visa på förslagets negativa konsekvenser och även föreslagit en annan utformning.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Motion om skatt på avfallsförbränning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Emilia Bjuggren och Jan Valeskog (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

- Att bifalla motionen.
- Att därutöver anföra.

Skatten på avfallsförbränning är utformad så att den kommer att leda till minskad materialåtervinning och ökade koldioxidutsläpp. Det är glädjande att majoriteten instämmer i denna del. Att samtliga remissinstanser, både förvaltningar och bolag inom staden och externa organisationer, också instämmer visar att det finns ett stort behov för staden att agera.

När motionen skrevs fanns fortfarande tid att agera för att förhindra införandet av skatten. Nu är istället skatten beslutad och kommer att träda ikraft den 1 april 2020. Däremot tillsätts samtidigt en utvärdering av skattens utformning och staden har nu nya möjligheter att påverka. I utvärderingen ingår att analysera behovet av förändringar i lagstiftningen så att den kan uppnå målen och förbättra förutsättningarna för materialåtervinning. Låt oss ta denna nya chans att påverka.

Trots att majoriteten håller med motionären så finns inga tecken på att något kommer att göras för att påverka skattens utformning. I motionen föreslås att kommunstyrelsen skickar en hemställan till finansdepartementet i frågan och att staden bedriver ett aktivt påverkansarbete i frågan. Samtliga remissinstanser tillstyrker dessa förslag, men det föredragande borgarrådet kommenterar dem inte ens. Istället konstateras bara att majoriteten håller med om att skatten får negativa konsekvenser och anser motionen besvarad med att vi har samma åsikt.

Vi har ingen tid att förlora i klimatarbetet, materialåtervinningen måste öka och koldioxidutsläppen minska. Tomma ord räcker inte, det behövs handling.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses vara besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadens utlåtande.

Stockholm den 5 februari 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om skatt på avfallsförbränning. Motionären beskriver de troliga effekterna av det förslag till beskattning av avfallsförbränning som regeringen arbetar med i enlighet med Januariavtalet. En sådan skatt har utretts (*Brännheta skatter!* SOU 2017:83) och ska syfta till att öka utsorteringen till materialåtervinning. Motionären menar dock att skatten kan få motsatt effekt, det vill säga en minskad materialåtervinning. Om den energirika plasten sorterats ut så blir det mindre värmeenergi per ton förbränt avfall. Då behövs en större mängd avfall i förbränningen för att få tillräcklig mängd värme. Eftersom skatten beräknas per ton avfall blir det därför dyrare totalt sett att förbränna sorterat avfall utan plast. För att uppnå syftet med skatten – att öka utsorteringen för materialåtervinning – bör skatten därför inte införas på sorterat avfall, menar motionären. På så sätt skapas incitament för ökad materialåtervinning.

Emilia Bjuggren (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen skickar en hemställan till Finansdepartementet i frågan och att staden ska bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholms Stadshus AB, Energiföretagen Sverige, Svensk fjärrvärme och Värmemarknad Sverige. Stockholms Stadshus AB har i sin tur vidareremitterat till Stockholm Exergi AB och Stockholm Vatten och Avfall AB. Svensk fjärrvärme och Värmemarknad Sverige har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret delar bedömningen att det finns risker med den föreslagna utformningen av skatten på avfallsförbränning.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt kommunfullmäktiges budget 2019 är målet att Stockholm ska vara fossilbränslefritt senast 2040 och att stadens egen organisation ska visa vägen och vara fossilbränslefri år 2030. Staden ska gå före i klimatarbetet och det konkreta arbetet för klimatet ska vara ett föredöme för andra städer. I stadens *Strategi för fossilbränslefritt*

Stockholm 2040 beskrivs hur fjärrvärmen kan utvecklas till att bli fossilbränslefri, och en ökad utsortering av plast i avfallet är en del i detta. I anslutning till Högdalenverket planerar Stockholm Vatten och Avfall AB för en storskalig sorteringsanläggning för materialåtervinning och vid Bristaverket gör Stockholm Exergi motsvarande arbete.

Stadsledningskontoret delar bedömningen att det finns risker med den föreslagna utformningen av skatten på avfallsförbränning. Skatten bör utformas så att den premierar användandet av avancerade sorteringsanläggningar i syfte att öka materialåtervinningen. Staden har genom Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholm Exergi AB följt utvecklingen och bedömt konsekvenserna av den föreslagna skatten. Stockholm Exergi AB och branschföreträdare har i ett aktivt arbete bland annat uppvaktat finansdepartementet för att visa på förslagets negativa konsekvenser och även föreslagit en annan utformning.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om skatt på avfallsförbränning från Emilia Bjuggren (S) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 3 oktober 2019 att godkänna förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande gjordes av Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Christoffer Jönsson (L) och Gunnar Caperius (C) med instämmande av Sofia Tahko (KD) enligt följande.

För att öka takten med EUs avfallshierarki så behöver vi i första hand minska avfallsmängderna, öka återbruk och återvinning och skicka mindre andel avfall till energiåtervinning än vad vi gör i Stockholm och Sverige idag. Därför kan man förstå grundtanken med att göra det dyrare att förbränna avfall än att skicka det till återvinning. En utmaning är dock hur den aktör som kommer långt ned i hierarkin ska styra avfallsmängderna till att minska längre upp i trappan, innan avfallet når förbränningsanläggningen.

Vi anser att styrningen mot ökad återvinning skulle ha större effekt om styrmedel infördes högre upp i avfallstrappan och därmed fick en mer direkt effekt på de producenter som har störst möjlighet att minska avfallsmängderna och öka återvinningen och att det nu behövs en ökad tydlighet och pedagogik i frågan hur kraftvärmeproducenterna kan använda den nya skatten till att skapa incitament för producenter och konsumenter att minska avfallsmängderna.

Det är idag oklart hur skatten kommer att påverka en framtida kraftvärmeproduktion. Staden har försökt och fortsätter att försöka påverka regeringen i frå-

gan om att avfallsförbränningskatten ska sänkas eller slopas för de kraftvärmeproducenter som använder sig av sorterat avfall, något som vi redan arbetar med i staden med det enda direkta verktyg som kraftvärmeproducenterna har att använda sig av i nuläget, att bygga eller använda sorteringsanläggningar i anslutning till sina kraftvärmeverk. Att, som i det liggande förslaget, inte gynna sortering vid kraftvärmeanläggningen riskerar att bland annat missgynna den utsortering av plast som vi skulle behöva se i allt större utsträckning för minskade fossila utsläpp från vår uppvärmning.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Hemställan till finansdepartementet - motionärens förslag

Motionären föreslår att kommunstyrelsen skickar en hemställan till finansdepartementet gällande skatt på avfallsförbränning.

Hemställan till finansdepartementet - förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på att staden skickar en hemställan till finansdepartementet gällande skatt på avfallsförbränning. Stockholm Exergi har per den 27 februari 2019 skickat en egen hemställan till finansdepartementet. Stockholm Exergis hemställan behandlar avdragsrätt från avfallsförbränningskatt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess.

Staden ska bedriva aktivt påverkansarbete i frågan – motionärens förslag

Motionären föreslår att staden aktivt ska påverka regeringen att konstruera skatten på avfallsförbränning så att den inte slår fel.

Staden ska bedriva aktivt påverkansarbete i frågan – förvaltningens synpunkt

Förvaltningen ser positivt på att staden uppväktar regeringen så som motionären föreslår.

Utgångspunkten för ekonomiska styrmedel på miljöområdet är att de i möjligaste mån ska utformas så att förorenaren betalar för sin miljöpåverkan. Den statliga utredningen *Brännheta skatter!* anger att en skatt på förbränning av avfall innebär att en skatt införs i slutet av avfallsströmmen, långt ifrån de aktörer som skapar problemen, det vill säga de som tillför farliga kemikalier som riskerar att hamna i naturen och som bidrar till förbrukningen av naturresurser. En skatt på förbränning av avfall skulle därför inte påverka beslut om produktdesign eller materialval för att underlätta materialåtervinning, ansträngningar för att sortera ut vissa material etc. En eventuell skatt på förbränning av avfall kommer inte att överföras från förbränningsanläggningarna till de aktörer som genererar avfallet. I stället skulle en sådan skatt medföra kostnadsökningar och försämrad lönsamhet för förbränningsanläggningarna, vilket skulle leda till ökade kostnader för fjärrvärmekunderna. Förvaltningen instämmer i ovan resonemang och håller därför med motionären om att staden aktivt bör påverka regeringen i frågan. Förvaltningen anser dock att andra typer av styrmedel bör utredas för att främja fossilfrihet och en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering snarare än att införa en skatt på avfallsförbränning.

Utredningen Brännheta skatter föreslog ett införande av skatten den 1 januari 2020. Om skatten införs så är det viktigt att ikraftträdandet senareläggs så att det blir en rimlig övergångstid för alla berörda.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 14 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse

Underremiss

Stockholm Exergis remissvar har i huvudsak följande lydelse: Bolaget har gjort samma analys och dragit motsvarande slutsatser som motionären. Bolaget ingav hemställan till finansdepartementet i februari (med en komplettering i mars) där dessa analyser och slutsatser framgår, se bilagor. Bolaget hemställde vidare om, för det fall en avfallsförbränningsskatt skulle beslutas, införande av en avdragsrätt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess.

Finansdepartementet har ännu inte besvarat bolagets hemställan, men allmän underhandsinformation indikerar såvitt bolaget kan bedöma att regeringen avser att gå vidare med sitt förslag utan att medge avdragsrätt för sorterat avfall. Bolaget välkomnar därför varje insats som kan leda till att den hemställda avdragsrätten införs.

Stockholm Vatten och Avfall ABs remissvar har i huvudsak följande lydelse: Stockholm Vatten och Avfall delar Stockholm Exergis ståndpunkt att införande av en avdragsrätt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess bör införas.

Stockholm Vatten och Avfall planerar för en storskalig sorteringsanläggning i Högda- len som förutom att sortera ut matavfall även kommer sortera ut plast- och metallfraktioner till återvinning, där valet av utsorterade fraktioner baserats främst på klimatnytta och avsättningsmöjligheter. Stockholm Exergi och SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) planerar en liknande anläggning vid Brista.

De bägge anläggningarna är baserade på bästa tillgängliga teknik och bör för över- skådlig framtid uppfylla högt ställda kriterier för en effektiv sorteringsprocess. Den föreslagna skatten på avfallsförbränning är inte medtagen i flerårsplan 2020-2022 och inte heller medräknad i förslag till taxa för hushållsavfall 2020. Med införande 1 april 2020 och en nivå på 75 kr/ton beräknas kostnaden öka med 12 mnkr, vilket motsvarar 2 procent av taxeuttaget för år 2020, 100 kr/ton 2021 ger 22 mnkr, vilket motsvarar 3 procent i ökad kostnad och för år 2022 med 125 kr/ton ökar kostnaden med 27 mnkr, vilket motsvarar ett ökat taxeuttag på 4 procent jämfört med taxenivåer redovisade i flerårsplan 2020-2022.

Sammanfattningsvis tillstyrker Stockholm Vatten och Avfall AB att kommunstyrelsen bifaller motionärens förslag.

Koncernledningens synpunkter

Avfallsförbränningskatten föreslås som kronor per ton bränt avfall (oavsett avfallens egenskaper/innehåll). Detta leder till att det för fjärrvärmeverken kommer bli billigare att bränna avfall med högt energiinnehåll pga. mer energi producerat per ton avfall. Det skulle i sin tur kunna leda till ett minskat intresse för materialåtervinning/att sortera ut återvinningsbart material från avfallet före förbränningen, då utsortering av lätt energirikt material såsom plast försämrar ekonomin i förbränningen. Tunga fraktioner kan också bli intressantare att sortera ut jämfört med lättare oaktat miljövinsten med materialsortering. Incitamentet blir att hellre sortera ut tunga fraktioner som ger liten miljövinst istället för lätta fraktioner (t.ex. plast) som skulle ge en större miljövinst.

Då Stockholm Exergi förbränner sammanlagt cirka 1 miljon ton avfall i kraftvärmeverken i Brista och Högdalen kommer avfallsförbränningskatten att uppgå till cirka 100 mnkr årligen. Beroende av hur konkurrenssituationen ser ut vad gäller avfallsförbränning och uppvärmningsalternativ inom närområdet kommer dessa ökade kostnader till viss del fördelas ut på antingen avfallslämnarna eller fjärrvärmekunderna. Det är således en skatt som till viss del kommer att betalas av stockholmarna antingen via avfallstaxan alternativt priset på fjärrvärme. Skatten kan också leda till lägre resultat för Stockholm Exergi vilket på längre sikt innebär sämre investeringsförmåga och därmed minskar möjligheten att snabbare ställa om till fossilfri uppvärmning för Stockholm.

Koncernledningen anser att förslaget om avfallsförbränningskatt inte är ändamålsenligt utformat för att uppnå de klimat- energi- och avfallspolitiska målen och delar dotterbolagens slutsatser.

Energiföretagen Sverige

Energiföretagen Sveriges yttrande daterat den 10 oktober 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige tillstyrker att kommunstyrelsen i Stockholms stad bifaller motionärens förslag om att den föreslagna utformningen av avfallsförbränningskatten behöver ändras för att kunna bidra till ökad materialåtervinning och minskade klimatpåverkande utsläpp.

Inledning

Energiföretagen Sverige tackar för möjligheten att yttra sig över rubricerad remiss. Vi vill påtala att sedan motionen skrevs den 4 mars 2019 har förslaget om en avfallsförbränningskatt hunnit tas vidare i en fortsatt beslutsprocess inom Regeringskansliet. Regeringen beslutade den 21 september 2019 om en lagrådsremiss med förslag till utformning av en avfallsförbränningskatt. I lagrådsremissen föreslås en avfallsförbrän-

ningsskatt införs fr.o.m. den 1 april 2020. Lagrådet yttrade sig den 4 oktober och lämnade omfattande kritik mot den föreslagna skattens utformning. Energiföretagen Sverige yttrar sig därmed med utgångspunkt i det förslag som för närvarande är aktuellt kring avfallsförbränningsskattens utformning.

Energiföretagen är starkt kritiska till Förbränningsskatteutredningens förslag till utformning av en avfallsförbränningsskatt

Energiföretagen Sverige avstyrkte i sitt remissvar till Finansdepartementet den 30 november Förbränningsskatteutredningens lagförslag (SOU 2017:83) om en skatt på avfallsförbränning. Remissvaret i sin helhet finns tillgängligt här. Vi delar dock utredningens slutsats att en skatt på avfallsförbränning inte bör införas då det inte är ett ändamålsenligt styrmedel för att bidra till uppfyllandet av de klimat-, energi- och avfallspolitiska målen. Bland annat anförde Energiföretagen följande synpunkter i vårt remissvar:

Skatteförslaget står inte i överensstämmelse med den blocköverskridande energipolitiska överenskommelsens skrivningar om att "en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar. Skatteförslaget skulle i praktiken innebära en fiskal konsumtionsskatt på fjärrvärme.

- Skatt på energiåtervinning och andra pålagor, exempelvis via EU:s utsläppshandels-system EU ETS, har liten — om ens någon — effekt på att styra mot ökad materialåtervinning.
- Vi anser att det saknas en analys av effekterna av en skatteutformning som undantar importerat avfall till förbränning och en närmare analys av definitionen av vilka biobränslen som ska undantas från avfallsförbränningsskatten. Enligt vår mening skulle ett undantag från skatten för importerat avfall möjliggöra att den önskade styreffekten mot ökad materialåtervinning skulle uppnås.
- Intentionen om att en skatt nedströms skulle kunna åtgärda problem uppströms i produkt- och materialflödet är en felaktig utgångspunkt.

Energiåtervinningen av avfall har en viktig roll i den cirkulära ekonomin

Från Energiföretagen Sveriges sida bejakar vi de politiska ambitionerna om ökad materialåtervinning och fossilfrihet. Vi anser att avfall ska i möjligaste mån förebyggas. Det avfall som ändå uppkommer i samhället ska hanteras enligt avfallshierarkin. Det innebär att avfall i första hand bör återanvändas, i andra hand materialåtervinnas, först i tredje hand energiåtervinnas i avfallsförbrännings-anläggningar, och i sista hand deponeras. Det avfall som inte har förebyggts och som inte är lämpligt att återanvända eller materialåtervinna och som andra aktörer inte ser något värde i, kan komma till nytta genom energiåtervinning och produktion av el, värme och kyla.

I Sverige har vi goda förutsättningar till en effektiv energiåtervinning av avfall genom att kunna utnyttja värmen i de väl utbyggda fjärrvärmenäten, vilket i stor utsträckning saknas i många EU-länder. 2017 motsvarade energiåtervinning ur avfall värmebehovet i cirka 1 250 000 lägenheter och elbehovet för 680 000 lägenheter. 2017 svarade energiåtervinningen av avfall för drygt 18,3 TWh energi, fördelat på 16,1 TWh värme och 2,2 TWh el och 75 GWh fjärrkyla.

I ett systemperspektiv innebär energiåtervinning av avfall i Sverige att

koldioxidutsläppen minskar, då deponering och elproduktion med fossilt ursprung undviks på marginalen. Genom en storskalig energiåtervinning av avfall möjliggörs i dag att man mycket effektivt kan rena utsläppen och avgifta samhället. Ett exempel är Söderenergi som med den energiåtervinning av avfall som bolaget utför gör att 99,97 procent av tungmetallerna i avfallet tas om hand och avskiljs från vidare kontakt med människor och miljö. Genom analys av sina flöden har Söderenergi kommit fram att plast och andra avfallsfraktioner som de energiåtervinner innehåller 106 000 kg bly, kvicksilver, kadmium, arsenik och krom. Genom energiåtervinning av avfall destrueras farliga organiska ämnen vid hög temperatur och tungmetallerna oskadliggörs. Alternativet att materialåtervinna flöden som innehåller hundratals farliga organiska föreningar och tusentals ton tungmetaller är inte förenligt med ett giftfritt kretsloppstänkande. Även om vi idag skulle besluta om ett totalförbud mot användningen av farliga kemikalier och gifter i nyproducerad plast kommer det att finnas giftig plast kvar i gamla produkter och byggnader lång tid framöver. Dessa gifter måste tas hand om i framtiden när husen rivs och produkterna är uttjänta.

I dag läggs omkring 130 miljoner ton avfall på deponi årligen inom EU. I Sverige energiåtervinns ca 6,1 miljoner ton avfall per år varav 1,5 miljoner ton importerar. Genom effektiv energiåtervinning i svenska anläggningar undviks större klimatpåverkande utsläpp från deponier i övriga Europa. Genom energiåtervinningen erhålls också för Sverige viktiga exportintäkter från avfallsbehandlingstjänsten.

Energiföretagen Sverige är kritiska till lagrådsremissens föreslagna utformning av avfallsförbränningskatten

Merparten av remissinstanserna avstyrkte Förbränningskatteutredningens lagförslag om en avfallsförbränningskatt däribland Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Skatteverket, Konkurrensverket, Kommerskollegium liksom näringslivet i stort. Trots detta väljer regeringen och dess samarbetspartier att i den 21 september presenterade lagrådsremissen gå vidare med en i allt väsentligt oförändrat förslag till utformning av avfallsförbränningskatten.

Vi anser att det är ytterst beklagligt att skatten föreslås läggas i sista ledet. Det vill säga beskatta energiåtervinning av det restavfall som blir över, efter att avfallet passerat alla tidigare led. Utformningen av den aviserade avfallsförbränningskatten bidrar tyvärr på intet sätt till de uttalade miljö- och klimatmålen. Utifrån den presenterade skatteutformningen konstaterar vi att effekten i praktiken kommer att bli fiskal och ytterligare undergräver fjärrvärmens och kraftvärmens konkurrenskraft, i strid med den uttalade energipolitiska inriktningen. Skatten blir därmed knappast "grön" utan innebär ytterligare ett slag mot kraftvärmens som redan drabbats av den chockhöjda kraftvärmebeskattningen från den 1 augusti.

Det är mycket beklagligt att regeringen över huvud taget går vidare med genomförandet av en avfallsförbränningskatt. Att beskatta avfallsförbränning (energiåtervinning av restavfall) har redan prövats, men då skatten visade sig inte ha avsedd effekt togs den bort 2010. För att få någon effekt på avfallsmängderna, vilket är syftet, fungerar det inte att lägga en skatt i sista ledet. För verklig effekt behöver tidigare led beskattas. Det skulle till exempel kunna vara utfasning av onödiga plastprodukter, högre skatter på plast som inte är återvinningsbara eller innehåller gifter. Om en stor del av den plast som skickas till materialåtervinning inte går att återvinna kommer inte en förbränningskatt göra den mer återvinningsbar.

Även Lagrådet är kritiska till den föreslagna utformningen av avfallsförbränningskatten

Lagrådet är i sitt yttrande som presenterades den 4 oktober kritiska till den presenterade utformningen av avfallsförbränningskatten. Bland annat framför de följande:

- *"Lagrådet konstaterar att det inte anförts något konkret stöd för att det angivna syftet med förslaget skulle uppnås; vad som anges som stöd är snarast antaganden om effekter som kan komma att uppstå under vissa förhållanden."*

"Enligt Lagrådets mening bär frågan om den föreslagna lagen kan antas tillgodose de angivna syftena ytterligare belysas. "

- Lagrådet ifrågasätter att skatten ska utvärderas redan innan den införts, om de potentiella effekterna ska utvärderas borde det ha varit del av lagstiftningsärendets beredningsunderlag.

Energiföretagen Sverige instämmer i att föreslagen utformning av avfallsförbränningskatten motverkar utsortering av avfall i sorteringsanläggningar

I den remitterade motionen om skatt på avfallsförbränning anfördes att skatten på avfallsförbränningskatten behöver utformas så att den faktiskt bidrar till målsättningarna att öka materialåtervinningen och minska koldioxidutsläppen. I och med uppbyggnaden av avfallssorteringsanläggningar i anslutning till kraftvärmeverken i Brista och Högdalen behöver skatten utformas så att den ger incitament att sorteringsanläggningar nyttjas för att öka materialåtervinning. Den framlagda lagrådsremissens förslag till utformning av avfallsförbränningskatt ger dock inte sådana incitament utan motverkar i stället detta. Vi vill här hänvisa till att Stockholm Energi i en hemställansskrivelse till Finansdepartementet lyft förslag till ändringar i lagförslagets utformning (daterat 2019-02-17).

Vi vill även hänvisa till att regeringen i lagrådsremissen aviserar att en utvärdering av skattens utformning kommer att ske med start hösten 2019. I denna utvärdering ingår att analysera behovet av förändringar i lagstiftningen så att denna mer effektivt kan uppnå målen och förbättra förutsättningarna för materialåtervinning. Mot denna bakgrund tillstyrker Energiföretagen Sverige att k9jrnunstyrelsen i Stockholms stad bifaller motionärens förslag.